2024/442

2024.2.5.

A BIZOTTSÁG (EU) 2024/442 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2024. január 24.)

a „Legyen tilos a konverziós terápia az Európai Unióban” elnevezésű európai polgári kezdeményezésnek az (EU) 2019/788 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti nyilvántartásba vétele iránti kérelemről

(az értesítés a C(2024) 344. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az európai polgári kezdeményezésről szóló, 2019. április 17-i (EU) 2019/788 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 6. cikke (2) és (3) bekezdésére,

mivel:

(1) A Bizottsághoz 2023. november 27-én benyújtották a „Legyen tilos a konverziós terápia az Európai Unióban” elnevezésű európai polgári kezdeményezés nyilvántartásba vétele iránti kérelmet.

(2) A kezdeményezés célja a szervezők megfogalmazásában a Bizottság arra való felhívása, „hogy tegyen javaslatot az LMBTQ+ polgárokat célzó konverziós terápiák kötelező jogi tilalmára az Európai Unióban”. A kezdeményezés meghatározása szerint e terápiák „az LMTBQ+ személyek szexuális irányultságának, nemi identitásának és/vagy nemi önkifejezésének megváltoztatására, elnyomására vagy elfojtására irányuló beavatkozások”. A szervezők úgy vélik, hogy a Bizottságnak: „javaslatot kell tennie egy olyan irányelvre, amely a konverziós terápiákat felvenné az uniós dimenziójú bűncselekmények listájára, és/vagy módosítania kell az egyenlőségről szóló, jelenleg hatályos irányelvet (2008) úgy, hogy az tartalmazza e terápiák tilalmát is”; „nem kötelező erejű állásfoglalást kell végrehajtania, amely a konverziós terápiák széles körű betiltására szólít fel” az Unióban; valamint módosítania kell a 2012/29/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet ([2]) a „konverziós terápiák áldozataira” vonatkozó minimumszabályok megállapítása érdekében. A szervezők azt is kijelentik, hogy valamennyi tagállamnak „be kell vezetnie a konverziós terápiák tilalmát, vagy felül kell vizsgálnia a jelenlegi gyakorlatokat”.

(3) A kezdeményezéshez csatolt melléklet további részleteket tartalmaz a kezdeményezés tárgyáról, célkitűzéseiről és hátteréről. Kifejti, hogy a konverziós terápiák „mentális és fizikai manipulációkból, pszicho-hipnotikus átnevelésből (amelyet általában „terápiaként” mutatnak be a nyilvánosság számára), orvosi és homeopátiás beavatkozásokból, ördögűzésből és egyéb kezelésekből állnak, amelyeket a szexuális irányultság, valamint a nemi identitás és önkifejezés megváltoztatása céljából végeznek”. A melléklet számos jelentésből származó adatokat tartalmaz, amelyek alapján a szervezők „számításai szerint az LMBTQ+ uniós polgárok körülbelül 5 %-ára gyakoroltak nyomást, hogy vegyenek részt konverziós terápián”. A szervezők az Európai Parlament Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsága által kért, „Az LMBT+ személyekre vonatkozó konverziós terápiák” című 2023. évi jelentésből ([3]) is sorolnak fel ajánlásokat a konverziós terápiák betiltására vonatkozóan.

(4) A kezdeményezés célkitűzéseit illetően a Bizottság az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 83. cikkének (1) bekezdése és 292. cikke, illetve az EUMSZ 19. és 292. cikke alapján a konverziós terápiák betiltására vonatkozó tanácsi ajánlásra irányuló javaslatot fogadhatna el.

(5) A Bizottság az EUMSZ 19. cikke alapján javaslatot tehetne a konverziós terápiákkal kapcsolatos intézkedésekre is, feltéve, hogy e rendelkezés követelményei kellően indokoltak és különösen, hogy a konverziós terápiák az említett rendelkezés értelmében vett, nemen vagy szexuális irányultságon alapuló megkülönböztetésnek minősülhetnek.

([1]) HL L 130., 2019.5.17., 55. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról és a 2001/220/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

([3]) https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4dddcff4-2450-11ee-94cb-01aa75ed71a1

(6) Végül nem zárható ki, hogy a Bizottság az EUMSZ 83. cikkének (1) bekezdése alapján javasolhatná bizonyos kényszerített konverziós terápiák felvételét az uniós dimenziójú bűncselekmények listájára, feltéve, hogy e rendelkezés követelményeit kellően megindokolják és különösen, hogy az ilyen konverziós terápiák különösen súlyos bűncselekményeknek tekinthetők, „amelyek jellegüknél vagy hatásuknál fogva több államra kiterjedő vonatkozásúak, illetve amelyek esetében különösen szükséges, hogy az ellenük folytatott küzdelem közös alapokon nyugodjék”.

(7) A konverziós terápiák áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapítása tekintetében a Bizottság az EUMSZ 82. cikkének (2) bekezdése alapján javaslatot tehetne az áldozatok jogairól szóló 2012/29/EU irányelv módosítására.

(8) A fenti okokból a Bizottság úgy véli, hogy a kezdeményezés egyetlen része sem esik nyilvánvalóan a Bizottság azon hatáskörén kívül, hogy a Szerződések végrehajtása céljából uniós jogi aktusra irányuló javaslatot terjesszen elő.

(9) Ez a következtetés nem érinti annak vizsgálatát, hogy a Bizottság fellépéséhez szükséges konkrét érdemi feltételek – beleértve az arányosság és a szubszidiaritás elvének való megfelelést, továbbá az alapvető jogokkal való összeegyeztethetőséget – ebben az esetben teljesülnének-e.

(10) A szervezői csoport megfelelő bizonyítékot szolgáltatott arról, hogy a kezdeményezés megfelel az (EU) 2019/788 rendelet 5. cikkének (1) és (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek, és az említett rendelet 5. cikke (3) bekezdésének első albekezdésével összhangban kijelölte a kapcsolattartó személyeket. Az (EU) 2019/788 rendelet 5. cikke (7) bekezdésének megfelelően jogi személyt hoztak létre kifejezetten e kezdeményezés kezelése céljából.

(11) A kezdeményezés nem nyilvánvalóan visszaélésszerű, komolytalan vagy zaklató jellegű, illetve nem nyilvánvalóan ellentétes az Uniónak az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkében foglalt értékeivel vagy az Európai Unió Alapjogi Chartájában rögzített jogokkal.

(12) A „Legyen tilos a konverziós terápia az Európai Unióban” elnevezésű kezdeményezést ezért nyilvántartásba kell venni.

(13) Az a következtetés, hogy a nyilvántartásba vételnek az (EU) 2019/788 rendelet 6. cikke (3) bekezdése szerinti feltételei teljesülnek, nem jelenti azt, hogy a Bizottság bármilyen módon megerősítené a kezdeményezés tartalmának ténybeli helytállóságát, ami a kezdeményezés szervezői csoportjának kizárólagos felelőssége. A kezdeményezés tartalma csak a szervezői csoport véleményét fejezi ki, és semmilyen módon nem tükrözi a Bizottság álláspontját,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A „Legyen tilos a konverziós terápia az Európai Unióban” elnevezésű európai polgári kezdeményezést nyilvántartásba kell venni.

2. cikk

E határozat címzettje a „Legyen tilos a konverziós terápia az Európai Unióban” elnevezésű polgári kezdeményezés szervezői csoportja, amelyet kapcsolattartó személyként Mattéo GARGUILO és Robin NOËL képvisel.

Kelt Brüsszelben, 2024. január 24-én.

a Bizottság részéről
Věra JOUROVÁ
alelnök